

Per Arne Olsen

PROSJEKTOPPGAVE

HØSTEN -82

ved Pål Chr. Brevig.

AKTIVITETSFAG

"Rockeband".

"It's only rock and roll
(but I like it)".

M. Jagger.

1

INNHALDSFORTEGNELSE.

Innholdsfortegnelse	side	1.
Innledende kommentarer	"	2.
Teoretiske prinsipper ved bruk av rockeband i sosialpedagogisk arbeid	"	4.
Mental aktivitet	"	4.
Motorisk aktivitet	"	7.
Spontan aktivitet	"	7.
Reaktiv aktivitet	"	7.
Rockeband som utgangspunkt for sosial trening	"	8.
"Rasmus Cluster Band" en oppsummering	"	9.
Rockens rolle	"	12.
Litteratur og bakgrunnsmateriale	"	14.
Oversikt over noen prosjekter som driver rockeband	"	15.

Innledende kommentarer.

Det var med sterk tvil om gjennomførbarheten og mine evner som "ideolog" at jeg startet på dette prosjektarbeidet. Jeg var aleine, og emnet syntes enormt i omfang, faktisk trodde jeg flere ganger i løpet av arbeidet at jeg hadde "bitt over mer enn jeg kunne svelge".

En annen ting som ga næring til tvilen, var et trekk som gikk igjen ved alle de stedene som er i gang med prosjektarbeid rockeband (se liste i vedleggene), ingen av stedene hadde noen skriftlige formuleringer på det de drev med. Alle hadde selvfølgelig en rekke tanker og resonnementer, som de i muntlig form og med entusiasme kunne gi meg. Men målsettings-skriv f.eks. manglet, beskrivelse av metode forelå ikke, og fordi prosjektene var så unge fantes heller ingen halv/hel-årsrapporter. I det hele tatt syntes jeg det så meget dystert ut, og det ble en tung fødsel for denne teksten.

Men samtidig ville det være unaturlig og utilfredsstillende å ikke benytte sjansen til å få avsluttet vårt (mitt) engasjement i aktivitetsfag rockeband på en ordentlig måte. Det arbeidet som etter hvert er lagt i driften av bandet og de erfaringene vi gjorde, fortjente en oppsummering. Videre syntes det hensiktsmessig å spekulere i den eventuelle nytteverdien i dette og knytte dette sammen med arbeid med ungdom.

Ved oppstartingen av vårt rockeband ved skolen skal det ikke underslås at motivene først og fremst lå i våre egne behov, våre egne ønsker om å spille i band. Vi var en gjeng med gjennomsnittsalder omkring tredve, som her så muligheter til å gjennomføre en gammel gutte- henholdsvis jentedrøm. At antallet medlemmer i bandet hele tiden vokste bekrefter den magiske tiltrekningskraften som ligger rundt et rockeband, og resulterte i bl.a. at besetningen ble utvidet og at vi snart sto fram som et lite storband. Bandets bruksverdi i skole-sammenheng bør også nevnes. F.eks. betød dette at skolen hadde eget rockeband bestående av lærere og elever, en ny og positiv dimensjon når vi hadde fester, ved åpning og avslutning av et skoleår o.l.

Det var faktisk på et langt senere tidspunkt vi ble klar over det omfanget som bruk av rockeband har fått i ungdoms-

arbeidet rundt omkring. Bl.a. fikk skolen en henvendelse fra feltarbeiderne på Stovner, som ønsket seg en praktiskant med erfaring fra rockeband (se vedlegg), og det fikk de selvfølgelig. Omtrent samtidig sendte N.R.K. et program om det svenske rockeprojektet i Gøteborg "Låt Tusen Stenar rulla". Vi fikk hele tiden bekreftet aktualiteten i det vi holdt på med.

Måten jeg har arbeidet på er enkel. Jeg har samlet inn stoff, tanker og opplysninger pr. telefon, og jeg har lest psykologisk og sosialpedagogisk teori. Ut fra dette har jeg forsøkt å belyse de mer dunkle psykologiske og sosialpedagogiske mekanismene som er virksomme i et rockeband. Jeg har altså prøvet å lage et utkast til en teori om bruk av rockeband som sosialpedagogisk metode.

Blant vedleggene bak finnes også kopi av søknaden om mer penger og ellers en del materiale vi har brukt i bandet. Meningen er å vise hvordan vi har gått fram, til eventuell hjelp for kommende band ved skolen. Jeg håper at dette kan være begynnelsen på et nytt aktivitetsfag som med tiden kan utvikle seg, sånn at rockebandene vil låte bedre, og at utviklingen av teorier omkring dette vil være seriøs, dyptloddende og med langt større vitenskapelig gehalt.

At vi heter "Rasmus Cluster Band" har seg sånn at vi var så imponert over teatergruppas innsats (et annet nystartet aktivitetsfag) i deres egenproduserte stykke "Tilfellet Rasmus", at vi ville fortelle dem det ved å stjele navnet. Cluster er et begrep både innenfor psykologi og musikk og betyr noe sånt som "alt på en gang", altså f.eks. ved å spille alle toner på en gang så har man en cluster, altså bråk eller en kakofoni.

Teoretiske prinsipper ved bruk av rockeband i sosialpedagogisk arbeid.

1. I interessen for rockeband og rockemusikk er motivasjonen gitt av seg selv, dette er motoren som all framdriften springer ut av. "Aktivitet er resultat av motiv, drivkraften i mennesket" (Lorentz).

En vesentlig del av den såkalte ungdomskulturen består av rockemusikk. Siden 50-årene og fram til i dag har rock som uttrykksmiddel vært ungdommens måte, til tross for en del aldrende stjerner etter hvert. All ungdom er selvfølgelig ikke opptatt av rock, og for at bruk av rockeband i sosialpedagogisk arbeid skal ha noen gyldighet, er en avhengig av å kartlegge og beskrive den gruppe ungdom en ønsker å gi tilbud. Ved å bruke rockemusikk og rockeband som aktivitet i forebyggende arbeid sikter en seg inn mot såkalte "utsatte ungdomsgrupper" (jfr. Håkon Formo-Berntsen: Dagbladets kronikk 10. mars 1982.).

Med ønske om å spille rockemusikk i band som motivasjonsfaktor, og med reelle muligheter til å gjøre det, tilrettelegges nødvendige betingelser for at læring på en rekke plan vil finne sted. Læring som ungdom tradisjonelt motsetter seg i vanlige former vil framstå som en naturlig del av prosessen.

2. Etablering av rockeband er en prosess som foregår over tid, hvor denne prosessen etter hvert inneholder en rekke ønskelige psykologiske og sosialpedagogiske elementer, så som mental og motorisk aktivitet, og spontan og reaktiv aktivitet.

A. Mental aktivitet.

Mental aktivitet betyr aktivering av intellektuelle, emosjonelle og kreative evner og muligheter. Utviklingspsykologer har gjennom sitt arbeid gitt oss kunnskaper om ungdomsfasen, særlig når det gjelder den intellektuelle og emosjonelle utviklingen, mens kreativitetsforskningen er et forholdsvis nytt og utforsket område. For å underbygge den betydning deltakelse i rockeband kan ha for ungdom vil jeg benytte denne kunnskapen og prøve å vise de mekanismer som er i virksomhet i prosessen (d.v.s. ved deltakelsen i rockeband).

Overgangen fra barn til voksen er problemfull og preget av naturlige livskriser. Ungdoms psykologiske behov i denne tiden er mange og skiftende, avhengig av de ulike forventninger som stilles og de sosiale rollemønstre som er tilgjengelige. Dagens samfunn, bestående av tilbud og begrensninger (kanskje mest det siste), vil i samspill med de unges psykiske beskaffenhet være avgjørende når de leter etter ny, voksen identitet. Fare for avsporing vil alltid eksistere, men den er kanskje større i våre dager enn noen gang tidligere, jfr. en utvidet ungdomstid, et høyt teknologisert og spesialisert samfunn hvor fremmedgjøringsmekanismene blomstrer, "økende privatisering som etterlater barn og unge som det offentlige livs hovedaktører" (Sosiologi i dag 3 - 4/81). Unge som ikke finner en tilfredsstillende identitet innenfor de aksepterte rammene vil kanskje "gjøre karriere" som "vellykkede mislykkede" eller "vellykkede tapere", framfor å befinne seg i en tilstand av identitetsforvirring (Erikson).

Ungdomsfasens alvorligste innhold består i rolleforvirring og jakt etter identitet. Her ligger ungdommens behov for uniformering, for deltakelse i gjenger, for overidentifisering med idoler og jevnaldrende. Disse behov søkes dekket med en kraft og energi som ved overføring til skapende og kreativ virksomhet (rockeband) vil gi seg positive utslag, uten å miste eller forringe sin opprinnelige funksjon (=forsvar mot identitetsforvirring). Som medlem i et rockeband utfører ungdommen bestemte oppgaver og vil dermed omtales som sådan: "vokalist", "trommis", "gitarist", "bassmann", "tangentfyr" etc., og i større fora, blant venner og familie opptrer han som "rockemusiker" eller bare "musiker". Han har en tittel å skilte med, en ytre referanseramme eller en ytre identitet om man vil.

For å utføre sin oppgave i bandet må ungdommen være i besittelse av visse ferdigheter; beherske sitt instrument. Gjennom øvelse og atter øvelse vil han oppnå dette og samtidig oppdage gleden og stoltheten ved å kunne det. Egenverdien stiger, han vil oppleve seg selv som betydningsfull. Gjennom mestringsopplevelsen får han

- økt følelse av egenverd,
- økt følelse av å bety noe for andre,
- økt følelse av å kunne få til noe,
- økt følelse av tilfredshet/lykke,
- økt evne til samvær med mennesker,
- økt evne til lojalitet" (Lorentz Nybø).

Mašlow's behovspyramide opererer med begrepet "vekst-motivasjon". Det brukes for å forklare bruken av menneskets intellektuelle-, emosjonelle- og kreative evner og muligheter; utvikling av disse, selv når alle grunnleggende fysiske behov er dekket. Kriterium på mental sunnhet kaller Mašlow selvaktualisering.

Et rockeband i arbeid kan sees som Mašlow's behovspyramide anvendt i praksis, både for det enkelte medlem og for bandet som helhet. Man utvikler hele tiden sitt utgangspunkt, sprenger grenser, oppdager nye sider av seg selv ved å bruke seg selv. Her er kreativitet en viktig bestanddel, idet den framstår som en fundamental holdning til tilværelsen. "Den skapende evnen manifesterer seg på alle tilværelsens områder, såvel i dagliglivets aktiviteter, i relasjonen mellom mennesker, og verbalt, som i egentlig kunstnerisk virksomhet" (Agrippa nr. 2 1979 s. 25).

Rockebandet representerer også grunnlaget for å kunne framføre egne låter, egne tekster i egne arrangement. Ved å skrive og produsere egne låter vil man støte på en rekke problemer og vansker som krever stadig mer kunnskap for å bli løst; kunnskap om musikk og arrangering, såvel som innsikt i tekstenes tema. Rocketekster, i likhet med de fleste andre tekster, har tekstforfatterens erfaringer og situasjon som utgangspunkt. Ungdom skriver om sin opplevelse av sin situasjon og vil ta standpunkt til den. Å være klar over sin egen rolle i samfunnet, og å beskrive den, er å få større selvinnikt, er å utvide perspektivet, er at muligheten til forandring øker.

I Winni-cotts kreativitetsteori sies det, - i tråd med alminnelige utviklingspsykologiske prinsipper, at fordi kreativitetens opprinnelse plasseres tidligere (enn før antatt) i barnets utvikling, forbindes den med mer sentrale sider av personligheten, nemlig med utviklingen av selvet (jfr. Agrippa nr 2 1979 s. 24). At kreativiteten forbindes med personligheten, - med utviklingen av selvet, vil i denne forbindelse si at alternative roller og identiteter vil bli lettere å se, å gjenkjenne, - å velge.

B. Motorisk aktivitet.

Medlemmene i bandet må oppsøke stedet hvor øvelsene foregår, altså forlate sine vante tilholdssteder og forflytte seg til øvingslokalene. Vante tilholdssteder betyr for manges vedkommende offentlige steder med den dertil hørende offentlige forargelse.

Å "rigge opp" (d.v.s. sette i stand) utstyret innebærer mye rein sjauing, bæring og tunge løft. Bandets instrumenter, forsterkerutstyr og P.A.-anlegg (d.v.s. et avansert sanganlegg) må rigges opp, plasseres og prøves før man kan produsere en eneste tone. Dette utstyret, store, tunge gjenstander som må behandles pent og forsiktig, betyr fysisk slit og reint kroppsarbeid. Dette blir enda tøffere når man skal ut å spille andre steder, - eventuelt reise på turné.

Å skape musikk, kanskje spesielt rockemusikk, innebærer motorikk i alle graderinger fra trommeslagerens rytmiske arbeid som krever både styrke, kondisjon og presisjon, til sologitaristen som finplukker tonene på gitaren, og videre til en eventuell vokalist med sans for å understreke budskapet med fysiske gester. Felles for alle i bandet er at det må øves teknikk, full kontroll og beherskelse over alle bevegelser er nødvendig for å få det til å "svinge".

C. Spontan aktivitet.

Spontanitet ligger latent i rockens vesen, fordi den først og fremst er bandets musikk; det er her og nå det dreier seg om, å være, å kjenne og føle øyeblikket. I denne kvaliteten befinner seg livsglede, muligheten til å glemme seg selv - men oppleve fellesskap. For rockemusikerne er denne spontaniteten, dette øyeblikket, et resultat av planmessig og hardt arbeid forut for det, og med vidtrekkende konsekvenser når det er over. I det dialektiske forholdet mellom øyeblikk og varighet finnes rockens kraftfulle spenningsfelt og potensielle.

D. Reaktiv aktivitet.

Reaktiv aktivitet betyr aktivitet som fører til mer aktivitet. Som medlem i et rockeband vil man ønske utvikling både av sine egne og av bandets ferdigheter og ytelser. Man vil

kreve mer av seg selv, hvilket innebærer mer øving og kanskje bedre instrumenter, og av bandet som ensemble, som også betyr mer øving og eventuelt bedre utstyr, for å kunne yte mer i form av bedre musikk, bedre lyd, bedre show.

3. Rockeband som utgangspunkt for sosial trening.

I den prosessen det er å etablere et band ligger et mangfold av anledninger til læring. Hele tiden vil en møte problemer som må løses. Det kan være praktiske, teoretiske, organisasjonsmessige, musikalske, emosjonelle, det kan være private problemer eller det kan være felles -, uansett vil helheten, grubbas fungeringsevne, være summen av individuell innsats.

Arbeidet eller aktiviteten med og i et rockeband er en sosial samværssituasjon omkring et felles mål. Å spille sammen i en gruppe innebærer praktisk, sosial trening. Det forutsetter at man tar hensyn til hverandre, krever at man hører på hverandre, styrker følelsen av samhold og tilhørighet, og det styrker følelsen av en egen identitet.

Et evig problem, også for rockeband, er å skaffe penger, - til instrumenter og utstyr. For et band som er startet som prosjekt av sosialarbeidere er ikke dette det største problemet, men ganske snart vil man ønske bedre utstyr, - sitt eget utstyr, og da må man skaffe seg jobb, eventuelt spillejobb. Har man en spillejobb å se fram i mot vil man automatisk skjerpe seg på øvelser og jobbe konsentrert og systematisk. Konsentrasjon og systematikk må trenes. Likeledes må en gruppe inngå avtaler seg imellom; når skal vi øve? - hva skal vi øve på? etc. og holde avtalene. Ansvarsforhold bevisstgjøres, den enkeltes betydning for helheten trår tydelig fram.

I et så lite "samfunn" som et rockeband er, eksisterer en stor grad av sosial kontroll. Uteblir et medlem fra en øvelse vil de andre engasjere seg, ergre og bekymre seg. Erkjennelsen av at man i bandet er avhengig av hverandre, av de enkelte gruppemedlemmene, for at gruppa skal kunne fungere, i tillegg til de sosiale relasjonene i gruppa, medfører sterkere engasjement i hverandres liv. Et bandmedlem som er i ferd med å droppe ut vil hentes inn av resten av gruppa og underlegges sosialt press.

"Rasmus Cluster Band" - en oppsummering.

Når vi snakket sammen om å starte rockeband ved skolen var det i første omgang min egeninteresse som lå bak. Noe seinere fant vi ut at rockebandet meget godt kunne opprettes som valgfag. Med våre erfaringer fra arbeid med ungdom og det ideelle utgangspunktet som bruk av rockemusikk er her, argumenterte vi for dette. Skolens ledelse var enig, og vi fikk grønt lys. Arbeidet kunne begynne. Og vi startet på "bar bakke". Bare en av oss hadde erfaring fra deltakelse i rockeband fra før av. Instrumenter og lydutstyr fantes ikke. Som studenter var det begrenset hva vi kunne mobilisere av penger. Det var fra et fullstendig nullpunkt vi måtte sette i gang, og på flere fronter foregikk jobbing parallelt. På noen områder ga innsatsen umiddelbar uttelling, mens det på andre gikk tregere.

I og med skolens aksept på bandet som valgfag kom bruk av timelærer inn i bildet fra første stund. Men vi manglet ellers alt et rockeband trenger av utstyr. Alt vi rådde over var våre egne akustiske gitarer, stemmene og interessen. På musikkrommet fantes et akustisk piano og musikkanlegg.

Vi spilte blues.

Første gang vi spilte sammen brukte vi 2 akustiske gitarer, akustisk piano og stemmene våre. "Jonstorn Blues" markerte begynnelsen på "Rasmus Cluster Band" sine musikalske framstøt. Egentlig en logisk og naturlig begynnelse for et rockeband. Den tradisjonelle blueslåta inneholder essensen av "rock and roll"-musikk.

Samtidig gjorde vi både formelle og flere uformelle henvendelser til velferdsgruppa ved skolen, i håp om å få bevilget penger. Diskusjonen dreide seg først og fremst om det var riktig at resten av skolens elever (som alle skulle nyte godt av velferdsmidlene) skulle subsidiere oss; valgfag rockeband, og dermed skolens drift. Vi trengte et startgrunnlag for å komme i gang, vi trengte å markere oss i skolebildet generelt, og vi trengte good-will fra alle. Vårt sterkeste argument i diskusjonen med velferdsgruppa var at ved fester etc. ville vi slippe å leie et vilkårlig danseband, når skolen rådde over eget orkester. Likeledes argumenterte vi for utvidelsen av alternativene innenfor aktivitetsfagene og at valgfag rockeband spesielt var i tråd med vår utdanning og vårt seinere virkefelt.

Samtlige klasser, tre stykker førsteklasse (hvor vi da hørte hjemme) og tre stykker annenklasse gikk inn for å bevilge kr. 5.000,- til valgfag rockeband.

Men kr. 5.000,- rekker ikke langt når man skal utstyre et rockeband. Vi benyttet alle kontakter, kjentfolk etc. og greide å få kjøpt inn et trommesett uten symbaler og et brukt gitarforsterkeranlegg for pengene.

I egenskap av å være et aktivitetsfag måtte vi også jobbe for å bli egen budsjettpost på skolebudsjettet. Vårt pengebehov er nesten umettelig i etableringsfasen, i hvilken vi ennå befinner oss, og våre anstrengelser for å bli akseptert som egen utgiftspost ga resultater etter en stund. En vel dokumentert søknad om penger ble sendt skoleadministrasjonen, som ga oss positivt svar, og etter en stund også bevilget penger til bandet. Kr. 15.000,- ble brukt til å anskaffe P.A. anlegg.

Dette er så langt vi er kommet pr. i dag (slutten av oktober), og vi i "Rasmus Cluster Band" har eksamenssemester og ikke aktivitetsfag på timeplanen overhodet. Formelt og i praksis er vår innsats som pionerer på aktivitetsfagfronten; valgfag rockeband, over og ferdig, mens "faget", "rockebandet", i teori og praksis ved skolen fremdeles er i støpeskjeen.

Parallellt med dette, som hittil er vår formelle historie, historien om våre anstrengelser for å opprette aktivitetsfaget "rockeband", har vi hele tiden spilt rockemusikk. Helt siden "Jonstown Blues" markerte at et rockeband var oppstått og til mottagelsesfesten for de nye elevene i september hvor vi spilte til dans, har vi øvd og spilt nede i kjelleren på skolen. Vi har investert vesentlige deler av studielånene i instrumenter, vi har plaget og brukt våre venner og bekjente ved å låne både instrumenter og forsterkere, og vi har utnyttet to etablerte band som øver i skolens kjeller, ved å "tilby" dem fortsatt øvingsmuligheter der hvis vi vederlagsfritt fikk låne deres lydutstyr. På denne måten har det materielle grunnlaget vært gitt, og vår musikalske utvikling har vært vårt eget verk.

Rockens utvikling har vært forsøkt nedtegnet i diverse sammenhenger og er en innholdsrik og innfløkt historie. Man er enig om at den er amerikansk, oppstått i 1950-årene og først og fremst har røtter i den svarte amerikaners musikalske historie. Og da er det i første rekke blues det er snakk om.

Blues er en enkel musikkform, stort sett er antall takter, akkordprogresjon og skalatyper fastlagt. Men innenfor dette skjemaet er det at det innholdsmessige skal foregå. Denne teoretiske oppbygningen gjelder for rocken også. Med så klare og enkle rammer blir innholdet det vesentlige for å få det til å "svinge". Innholdet er ofte det man lager sjøl, egne tekster, improvisasjoner og spillestil, altså må man prege og skape musikken sjøl.

Når vi bestemte reportoar, -bestemte hvilke låter vi ville spille, så var det på grunnlag av våre egne ønsker, hva vi hadde hørt på og ville forsøke å gjøre. Vi skrev ned teksten, fant fram til akkordgangen og diskuterte og kranqla oss fram til arrangementet. Således unngikk vi det ^{AV} faktum at ingen av oss kunne noter fikk noen betydning.

De første øvelsene var helt akustiske. Etter hvert som vi kjøpte oss elektriske instrumenter og fikk gjort en avtale om lån av lydutstyr, så ble det hele gradvis elektrifisert. Men vi gjorde her en nyttig erfaring, nemlig at man bør øve "tørt" (uten elektrisk forsterkning) først, før man "trår til" med full besetning. Forsterkeranlegget forsterker også de feil man gjør.

For eksempel kom det forslag om å spille "Jumpin' Jack Flash", en gammel Rolling Stones-låt. Hele bandet samlet seg rundt platespilleren og hørte på låta noen ganger før vi ble enige. Deretter skrev noen ned teksten og andre akkordskjemaet. Per Arne, musikk læreren, skrev ut arrangement til blåserne, trombone, trompet og altsaksofon, som etter hvert hadde kommet til. Denne låta er egentlig basert på et melodisk motiv som går igjen hele veien. Arrangementet ble gjort enkelt, og før hele bandet kom sammen så spilte vi den i smågrupper. Gitarene og bassen øvde inn sin del og blåserne gjorde sitt, piano følger melodi-figuren hele tiden, og etter forholdsvis kort tid kunne vi prøve den ut med full besetning og sang. Dette viste seg å være den beste metoden når nye låter skulle øves inn.

En låt som skulle vise seg å være vanskeligere å få til å "svinge" selv om den teknisk sett er enkel, var "The weight". En låt hvor fire akkorder går gjennom alle versene og bare to akkorder i refrenget. Her var det sangen som bandt låta sammen. I refrenget sang vi enkel flerstemt. Det foregikk også en utvikling av bassgangen mens vi øvde på denne låta. De første gangene spilte bassen bare grunntonen i hver akkord, etter hvert utviklet det seg en utfyllende basslinje. Gitarene gjorde konsekvente, men forskjellige rytmiske markeringer, og piano spilte melodilinjen. Både blåse- rekka og piano kan brukes til å spille melodilinjen rett fram, hvis man ikke vil skrive ut en type arrangement.

Rockens rolle.

Som fenomen gjennom tidene har "rock and roll" gjort seg bemerket langt utenfor de musikalske avgrensningene. Den eksisterer ikke bare i konsertsaler, mediane eller på plater/kassetter hjemme hos folk. Den representerer et levesett, eller faktisk en stor variasjon av levesett, den innebærer spesielle sosiale samværssituasjoner, den kan være både oppbyggende og nedbrytende for sine tilhengere, den kan by på kunstneriske opplevelser, den kan speile en virkelighet, og den kan brukes som fluktmulighet. Den er i første rekke av avgjørende betydning for det man kaller ungdomskultur.

Begrepet "rock and roll" var et slanguttrykk blant svarte amerikanere som betød samleie, og som ved å bli en betegnelse på en musikkform antyder litt om musikkens seksuelle undertoner.

Musikken har stort sett blitt sett ned på, kritisert og forsøkt tiet i hjel av det voksne og etablerte samfunnet. Men den har i stedet alltid kommet tilbake med fornyet kraft, en friskhet og en freidighet som ingen av dens motstandere har kunnet hamle opp med. Dette kraftpotensiale og denne gjennomslagskraften har også hjulpet den gjennom andre kriser på dens vei. Kommersialiseringen er en annen måte det etablerte samfunnet har forsøkt å tilpasse den sine normer. Plateselskapenes anstrengelser for å gjøre rocken "stuerein", polere og bearbeide den så flest mulig mennesker skal kjøpe den, har først og fremst medført at dens egentlige egenskaper har forsvunnet.

Tilbake finnes bare et dødt musikkmateriale som man riktig- nok greier å selge med stor fortjeneste, men da har det opphørt å være rock. Denne har gjenoppstått et helt annet sted i tilsynelatende ny form.

I denne oppgaven som beskriver bruk av rockeband i arbeid med ungdom, lurere de samme mekanismene samfunnet har brukt for å prøve å absorbere rockemusikk. Det kan hende at vi ved systematisk å benytte rockeband og rockemusikk vingestekker denne, ufarliggjør den, så den ikke lenger blir ungdommens, men vår, og at den derfor etter en stund opphører å være rock, mister sin evne til å oppildne og fenge, og altså bortfaller som redskap i vårt arbeid.

Men skjer dette, vil den oppstå i ny form og umiskjennelig inneha fenomenet "rock and rollen"s alle utgrunnelige kvaliteter.

LITTERATUR OG BAKGRUNNSMATERIALE.

"Grunnbok i psykologi". Kjell Raaheim.

"Fra avvik til ansvar". E. Larsen og B. Selnes.

"Barndommen og samfunnet". E. H. Erikson.

"Stoffmisbruk". H. Formo Berntsen.

"Generasjonsopprøret". E. Bjurstrøm.

"Rockens rolle". T. Rander og H. Sandblad.

Aviskronikker: Dagbladets kronikk 1. oktober 1982.

Tidsskriftet "Stoffmisbruk", utgitt av sentralrådet
for narkotikaproblemer.

Tidsskriftet "Nordisk psykologi" 1980. 3.vol. 32.

Tidsskriftet "Agridpa".

Prosjektoppgave ved distriktshøgskolen i Bø i Telemark
som heter

"Ungdom og rock. Rock som kulturytring."

"Låt Tusen Stenar Rulla": prosjektoppgave ved Gøteborgs
universitet, socialhøgskolan.

"Låt Tusen Stenar Rulla": hefter og brosjyrer gitt ut
av Gøteborgs socialforvaltning.

LORENTZ NYBØ: FORELESINGER OG FORELESINGSHEFTER.

OVERSIKT OVER NOEN PROSJEKTER OG STEDER
SOM DRIVER ROCKEBAND.

"Låt Tusen Stenar Rulla". Kuratorsgruppen C,
Magasinsgatan 1, 41118 Göteborg. Tlf.: 095-46-31/851000.
Her treffes Hasse Johansson.
For spørsmål: Ove Fernhede, tlf.: 095-46-31/243106.

Kulturkontoret i Halden.
Fritidssekretær Jan Erik Andersen, tlf.: 031-81272.

Ungdomskontorets feltseksjon, tlf.: 463910.
Her treffes feltarbeidere fra både
Stovner og Oppsal, som driver rockeprojekt.

Grorud Fritidsklubb, tlf.: 250786.
Klubbleder Svein Boretti.
(Har tre velfungerende rockeband i klubben.)

VEDLEGG

NKSH

v/Kontorsjef Ketil Lehland

SØKNAD OM BEVILGNING TIL INNKJØP AV UNDERVISNINGSMATERIELL.

Barnevernlinjens aktivitetsgruppe "band" har fått tilbud om kjøp av sanganlegg. Eier av anlegget er tidligere praksiskonsulent Egil Jegleim. Med de pengene vi fikk bevilget i 1981, gikk vi til innkjøp av et trommesett og et gitarforsterkeranlegg. Imidlertid er dette utilstrekkelig for denne type musikkaktivitet. Til nå har vi hatt anledning til å låne deler av det merutstyr vi har hatt behov for.

Et sanganlegg av den typen vi nå kan få kjøpt, vil et godt stykke på vei dekke vårt utstyrsbehov. I tillegg vil det fullt ut være brukbart som forsterkeranlegg ved skolens møtevirksomhet o.l. Vi tenker i denne forbindelse på en samling av linjene ved NKSH.

Musikkinteressen ved barnevernlinjen er som kjent stor. Foruten aktivitetsgruppa "band" arbeides det for tiden med en generell musikkgruppe, gitar, kor og teater. Alle disse gruppene har behov for et høytaleranlegg som dette.

Flere studenter har tidligere arbeidet aktivt med musikk. Et innkjøp av denne typen vil stimulere og gi studentene mulighet til å arbeide aktivt med musikk mens de går på skolen. Skolens generelle aktivitetstilbud vil samtidig øke.

Egenaktivitet bør være et mål for studentene. Ved skolens arrangementer bør vi etterhvert kunne være selvhjulpne hvis musikkmateriellet er tilstrekkelig. Et annet moment er at brukbart utstyr vil appellere til aktivitet.

Innen ungdomsmiljøene florerer musikkinteressen. I fritidsklubber og institusjoner ønsker ungdommen å starte egne musikkaktiviteter, vanligvis band (rockegrupper). Denne musikkulturen som ungdommen identifiserer seg med er preget og begrenset av teknikk. For å kunne spille må man samtidig kunne beherske det tekniske utstyret. Den læring studentene får i iverksetting og spillig i grupper, gir mulighet for å sette igang slik aktivitet når man senere kommer ut i arbeidslivet. I denne forbindelse vil vi vise til en henvendelse fra en av skolens praksis (følger vedlagt).

Selve anlegget koster 10 000 kr. Mikrofoner og ledninger bør vi skaffe for 2 000 kr. Anlegget er av meget god kvalitet og ny pris er mer en det dobbelte.

Vi søker med dette om 12 000 kroner. Til nå har bandgruppas medlemmer selv skaffet til veie instrumenter og diverse rekvisita.

Vi legger også ved uttalelser fra linjeleder Opsand, aktivitetslærer Nybø, musikk lærerne, teatergruppas representant samt henvendelsen fra en praksis plass.

Oslo, den 8. februar 1982
på vegne av "bandgruppa"

[Handwritten signatures]
Pål og Olav

Kopi

VEDL. 85

Oslo, 12.februar 1982 - OPO/TS

NOTAT

Til: Gerd Hagen og Ketil Lehland

Fra: Ole-Petter Opsand

VEDR.: SØKNAD OM BEVILGNING TIL INNKJØP AV UNDERVISNINGSMATERIELL.

Som det framgår av vedlagte søknad er det fra ansatte og studenter ved barnevernlinjen uttrykt sterkt ønske om å kunne gå til anskaffelse av et sanganlegg. Det har i lengre tid vært behov for et slikt anlegg for å kunne styrke flere sider ved undervisningen og den øvrige faglige aktivitet ved vår høgskole. Dette framgår forøvrig av den omfattende argumentasjon som følger søknaden i form av skriv fra høgskolelektor Lorentz Nybø og musikklærerne Per Arne Olsen og Jørn Simen Øverli, foruten fra teatergruppa v/Gro Christiansen og Elisabeth Arnesen. Jeg vil slutte meg til denne argumentasjonen, og vil på det sterkeste anbefale at det avsettes midler til innkjøp av et slikt anlegg.

Med vennlig hilsen

Ole-Petter Opsand
linjeleder

VEDLEGG

administrasjonen,
N.K.S.H.
4 kern.

2m. Søknad om penger til kjøp
av sangbøker.

Jeg vil som ansvarlig
for aktivitetslagene ved barnvern-
linja, N.K.S.H., sterkt anbefale bevilgning
til kjøp av nevnte sangbøker.

Sang og musikk er et vesent-
lig element i aktivitetslagene ved skolen,
og et sangbøker vil ytterligere øke
interesse for, og høyne kvaliteten av
denne undervisningen.

Vesentlig synes jeg det er at
være to timeløst i musikk både
støtter innkjøpet ut på faglige vurder-
inger — og har sagt seg villige til
å forestå den løpende kontroll med,

og vedlikehold av anlegget.

Jeg tillater meg videre å understreke at sanganlegget selvfølgelig vil være et aktivum for skolen totalt — Så snart vi er samlet i egne lokaler.

Romsås den 4/2-82

Med venlig hilsen,

Per Ole Kluge
Høgskolelektor.

Oslo 4/2-82

Som musikk lærere v/NKSH-Barnevernlinja vil vi understreke nødvendigheten av et slikt musikkundervisningsmateriell, som det her søkes om.

Musikkundervisninga ved skolen må i større grad enn tilfellet er nå, gi studentene reelle muligheter til kunnskap om og erfaring med ungdomsmiljøenes musikk. Dette betyr i praksis å ha kjennskap til de tekniske sidene ved bruk av forsterker og sanganlegg, og selvfølgelig være i stand til å sette igang musikkgrupper som benytter seg av enkle musikkanlegg.

Vi gir vår fulle støtte til denne søknaden, og ser det som svært viktig at skolen går til anskaffelse av et så nødvendig undervisningsmateriell som et sanganlegg er.

Per Arne Olsen

Per Arne Olsen
(Musikklærer)

Jørn Simen Øverli

Jørn Simen Øverli
(Musikklærer)

VEDLEGG

NKSH - Administrasjonen,
v/ Kontorsjef Ketil Lehland.

Romsås, den 5.2.82.

Ad. bevilgning til kjøp av undervisningsmateriell.

Barnevernlinjas teatergruppe er gjort kjent med at aktivitetsgruppa "band" har fått tilbud på kjøp av sanganlegg. Dette er også noe vi har savnet lenge.

Teatergruppa har eksistert i 1 1/2 år under ledelse av Grethe Nissen. Vi har lagd et stykke "Tilfellet Rasmus" manus av Gerd Hagen og Knut Lundquist. Stykket ble spilt på Norsk barnevernkongress i Skien høsten 81. Etter dette har det kommet flere henvendelser til skolen om vi ikke kunne spille stykket flere steder. Teatergruppa skal spille stykket på Økern 9.2.82. Vi har nå fått problemer med mikrofoner. For å skaffe det har vi brukt mye unødvendig tid og penger. Siden planlegger vi å spille stykket inn på video i prosjektperioden til høsten.

Under teaterøving og videre bruk av teater som valgfag på skolen, vil man kunne dra nytte av et sanganlegg.

På vegne av teatergruppa,

Gro Christensen

Elisabeth Arnesen

sign.

sign.

NORGES KOMMUNAL- OG SOSIALHØGSKOLE

BARNEVERNLINJEN

2. gangs praksis.

Opplysninger om praksisstedet.Praksisstedets navn: Feltsektoren, Stovner-teametAdresse: Underhaugson. 5 BTelefon: 46 39 10Administrativ tilhørighet: Ungdomskontoret, Sosialavdelingen,
Oslo KommuneAntall ansatte: 25 Stovner-teamet. 3 heltidsstillinger og 2 deltid.Faggrupper: Barnevernspedagoger, sosionomer, psykologer,
SammunnsviterePraksislærers navn, utdanning: ikke avklart ennå. - enten Geir Xundley,
sosionom, Sidsel J. Larsen, barnevernsped., el. Kirsten Benum, psykologAntall praksisplasser: 1Er praksisstedet behjelpelig med å skaffe hybel? NeiType ^{målgruppe:} klientell: Ungdom på StovnerBeskrivelse av arbeidsformer, arbeidsmålsettinger: Oppsøkende, forebyggende
arbeid blant ungdom ute, familie jobbing, arbeid
med grupper av elevene organiserte ungdom, samarbeid
med andre instanser, m.m.Faste arbeidsoppgaver for praktikanten: Delta i de fleste av
teamets arbeidsoppgaver, så langt det er mulig.
Promotere oppgaver i forbindelse til Rocke-prosjektet
(se baksida)Faste møter for praktikanten: Team møte, teamleders møte,
personalmøte, teamveiledningsmøte.

Vi har drøfta spørsmålet om vi skal ha praktikant i teamet. Ut fra den arbeidsmengde og type oppgaver som teamet vil ha i vår semester, er vi oss bare i stand til å ha praktikant ut fra visse betingelser.

Pkt. 1 Vi ønsker en mannlige praktikant. Dette ut fra kjønns-sammensetninga i teamet forøvrig og den muljmessige betydning dette har i kontaktjondet med ungdommen. Vi er nå 4 ♀ og 1 ♂

Pkt. 2 Vi ønsker en person som har/er har interesse for musikk, spes. Rock, helst selv spilt i band.

Dette siste ut fra at vi i disse dager er i ferd med å sette i gang et Rocke-prosjekt, dvs. gi et tilbud til en problembelasta /uorganisert ungdomsgjeng i vårt distrikt om å lære å spille Rock. Inspirert fra et lignende prosjekt i Gøteborg, med svært gode resultater.

Vi regner med å bruke en god del tid til den delen av jobben vår i månedene framover, noe vi også vil satse på å en evt. praktikant skal gjøre.

Der som det er noen som ønsker flere opplysninger om prosjektet, er det bare å ringe. Støtter teamet på Feltsektoren!